

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ÁVÉD JÁKÓ Munkatársak: Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél. Kiadó: PAPP GYÖRGY	Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz. Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében. Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.
--	--	--

Az E. K. E. évi jelentéséből.

Az Erdélyi-Kárpát-Egyesület igazgató-választmánya f. hó 27-én a „Zichy Ödön“-csepkőbarlangnak felavatása alkalmával a Réven tartott közgyűlésen terjedelmes évi jelentésben számolt be az egyesületnek 11 havi életéről. Az évi jelentést a következő kivonatban ismertetjük:

Idegentorgalom, irodalmi munkásság. Örömmel jelenti a választmány, hogy feltárássai nyomán az idegenforgalom jelentékenyen megnövekedett, szemlátomást gyarapodik és a központi irodát fokozott mértékben veszi igénybe. Nincsen az a nap, amelyen több kérdés-kérésre ne kellene felvilágosítást adnia. Különösen Németországból keresték fel sokan Erdélyt. A külföldi turistákra igen nagy hatást gyakorolt a korábbi években kiadott illusztrált németnyelvű fürdőkönyv. A folyó évben kiadtak Erdélyről egy németnyelvű kis kalauzskönyvet és azt mindenik külföldi kérdezősködőnek díjtalanul megküldik.

Javasolja a választmány, hogy a közgyűlés adjon felhatalmazást a belföldi turisták részére gyakorlati összeállítású kirándulási programoknak olesó füzetekben való kiadására.

Az Erdélyi Útikalauz 3-ik kiadását annyira előkészítették, hogy a munka a jövő tavaszon a sajtó alól kikerülhet.

Kiadták a révi „Zichy Ödön“-csepkőbarlangnak leírását és az ország minden részében terjesztették.

Az arcképes tagsági igazolókat kibővítették naptári résszel, az összes egyesületi kedvezményekkel, egyéb tudnivalókkal, kirándulási programokkal és úgy bocsátották a tagok rendelkezésére.

A csoportos iskolai kirándulók az anyaállamból nem keresték fel Erdélyt olyan nagy számban, mint az előző években, de így is 14 intézetet 547 tanulóval és 41 tanárral kalauzolt az egyesület.

Az E. K. E. múzeum ügyei. Az E. K. E. múzeumát számosan látogatták. Kiadtak 1241 dijas- és 3718 szabadjegyet. A múzeumból, az egyesületnek legbecsebb alkotásáról úgy a szakemberek, valamint mások, mindig a legkitűntetőbb és osztatlan elismerés hangján nyilatkoztak. A „Néprajzi Társaság“ ezidei évi jelentésé-

ben az E. K. E. múzeumot „mintaszerűen“ kezeltnek mondja.

A múzeum igazgatási teendőit Hermann Antal dr. végezte. Rendeztek 2 időleges kiállítást. A szamosújvári örmény egyház műhímzéseit, továbbá Orosz Endrének Kolozsmegye mezősegi részéről az ősfoglalkozások köréből gyűjtött 1000 darabot meghaladó tárgyait kiállították, hogy az eddig ládákban csomagolt művelődéstörténelmi becses tárgyakra az érdeklődést reáirányítsák és az azokkal szakszerűen foglalkozni akaróknak hozzáférhetővé tegyék. Az eredmény nem is maradt el, mert az iparművészeti iskola úgy az örmény hímzésekből, valamint a többi tárgyakból sokat lerajzoltatott.

A múzeum tárgyainak szaporulata a múlt évben 315 drb. volt. Sok becses tárgyat ajándékozott Hermann Antal dr. és gróf Bethlen Karolina.

Herrmann Antal dr. egyetemi m. tanár az egyetemi hallgatókat többször a múzeumba vezette és ott tartott a tárgyi néprajzból előadást.

Fürdőügy. A hazai fürdők érdekeit a múlt év folyamán is igyekezett szolgálni. Állandó fürdőügyi kiállítást tart fenn a Mátyás király születési házában.

Házi ipar, közgazdaság. Államsegély hiányában házi ipari és közgazdasági tevékenységei az egyesületnek nagy visszaesést mutatnak. Csak megfigyelésre, adatgyűjtésre, az érdekelt hatóságok tájékoztatására és közvetítésére kellett annyival is inkább szorítkoznia, mert a tagok egyrésze az ilyen irányú ténykedéssel szemben az egyesület főcélját látták veszélyeztettnak. Kimerítően indokolja az évi jelentés a turistaság, a házi ipar és a közgazdasági viszonyok közötti kapcsolatot, mert maga a turistaság is közgazdasági tényező. A házi ipari kérdés leginkább az E. K. E.-Múzeum kapcsán van felszínen. Javaslatokat tettek az illetékes köröknél arra vonatkozólag, hogy a múzeumban levő tárgyak mint minták után a fürdőbázárook részére népipari tárgyak hozzassanak forgalomba.

Székelyügy. Az egyesület által Hódmezővásárhelyen és Kecskeméten a főgimnáziumban elhelyezett 4 gyerek jó előmenetelt tett.

A székelyföldi birtokoknak megterhelési adatait

Barabás Endre tanárral összegyűjtette. Barabás munkálkodásáról Budapesten egy felolvasásban számolt be.

Panaszkodik a választmány, hogy a Székelyföldön az intéző körök lanyhasága miatt nem fejthet ki olyan arányu működést, a melyet óhajtana. Például állítja elő Rév kisközséget, a hol négy ember önzetlen hangyaszigalma az egyesület szárnyai alatt nagy arányu idegenforgalmat volt képes 3 év alatt teremteni, a melynek áldásait az egész vidék érzi.

Van az egyesületnek 14 tiszteleti, 205 alapító, 2242 rendes, 250 pártoló tagja. Ujjonnan belépett a múlt évben 256 tag. Az elhaltakat és kilépetteket leülve szaporulat 155 tag.

Vidéki osztályok, kirándulások. Ügyvivőségek és vidéki osztályok szervezésére kiváló gondot fordított az egyesület. Bánffyhunyadon, Désen, Gyergyószentmiklóson, Magyar-Létán állított fel ügyvivőségeket. Új osztály alakult Réven és a Duna mellett Pakson, a mely helyeken rendes tisztikar terjeszti és szolgálja a turistaság és idegenforgalom ügyét. Az egyesületi központ 11 kirándulást rendezett összesen 341 résztvevővel. Több sikerült kirándulása volt a brassói osztálynak és 1 a dévai osztálynak 100-at meghaladó résztvevővel. A kolozsvári kerékpárosztály 3 kirándulást rendezett összesen 46 résztvevővel.

Turista alkotások. Útjelzéseket, utakat készítettek és jelző táblákat állítottak Brassó megyében a Nagykőhavas, Hasadtő, Garcsinvölgy, Zajzon, Donghavas, Döblen völgyben és Csukáson, Biharmegyében, Réven, ahol egy modern turista-szállót és vendéglőt létesítettek, továbbá a Zichy Ödön-csepkőbarlang elő részének feltárását befejezték. Torda-Aranyos megyében a Géczy-várromhoz és a tur-tordai hasadéknak, Csik megyében 2 szobás menedékházat eszközöltek ki a híres Gyilkostó mellett. Az egész Kolozsvár környékét színjelezték, jelző táblákat és padokat állítottak összesen 46-ot. Kidolgozták Kolozsvár környékének turista térképét és a nagyközönség részére állandóan kifüggesztve tartják.

Nyári vendéglőt létesítettek a Kányafői messzelátónál. Az Árpád-esücsra egy 16 méteres hatalmas messzelátó tornyot építettek, a Bükk-tetőre pedig egy turista vendéglőt, melynek 1 szobája menedékházul szolgál.

T Á R C Z A.

Csatangolás.

IV.

Csiksomlyón a másnap megtartandó tanítói gyűlésre a napnak további folyamán is mintegy 80—100 tanítással foglalkozó egyén és néhány lelkész gyűlt össze.

Azért mondom, hogy „tanítással foglalkozó egyén“, mert voltak a tanítók között tanárok is minden rétegből, az egyetemi tanár kivételével, s úgy szeretném a kifejezést használni, hogy a kecske is jól lakjék s még se legyen kénytelen magamra is alkalmazni annak a székely legénynek a mondását, akit a gazdája egyszer valamiért Madaras községébe küldött és ő ezért a dologért Verebesre ment. Mikor aztán a gazda ezért kérdőre vonta, azzal védekezett, hogy „hát a vereb nem madar?“

A tanítással foglalkozó egyének, kik a további napokon tartott tanítói szent gyakorlatokra is Csiksomlyón maradtak, a minden jó ügyet szívvél és lélekkel, erkölcsileg és anyagilag egyaránt lelkesen istápoló erdélyi püspök úr vendégei voltak. A püspök úr a munkatársakat (ez a püspök úr megszólítása,) a finövelő intézet és internatus helyiségeiben ezen intézetek előjáróinak gondjaira bízta, akik feladatuknak derekasan meg is feleltek.

Étkezésre magam is idejártam s bár rég elszoktatott a feleségem a finövelő intézeti élelmezők főzési módjától, még is igen jól éreztem magamat ezen a helyen, sőt igen jól is étkeztem és nem történt semmi

bajom, kivéve az első estét, amikor a vacsorával sokáig vártunk a vasut megérkezésére s vele a következő nap gyűlésének elnökére Imets F. Jákó apátkanonok úrra. Ekkor t. i. az történt, hogy a kanonok úr mellett ültem, — nő ez nem baj, hanem megtiszteltetés — jóízűen vacsoráztunk, — nő ez sem baj, hanem az egészségre szolgál — azután jóízűen beszélgettünk, — ez meg éppen nem baj. A baj az volt, hogy én az apát úr mindig élvezetes társalgásából egyetlen szót sem hallottam, mert szundikáltam, minthogy az utazás már leírt kellemességei miatt szörnyen törődött voltam. De ki is kaptam érte, mikor észre vette figyelmetlenségemet. Jó éjszakát!

S ha már benne vagyunk a finövelő intézeti étkezésben, hát egy csapásra azt is elmondom, hogy a további étkezéseknél is nagy szerencsém volt az elhelyezkedésben, mert a nagy műveltségű jezsuita mellé juthattam s élvezetes társalgásra volt kilátásom . . . csak hogy az volt a baj, hogy a szentgyakorlatok a hallgatást irták elő s a jó páter a hallgatást nálunknál erősebben tartotta meg. A szent áldozás után pedig, mikor beszélni szabad lett volna, rögtön kellett utaznom. Pótolta azonban ezt Kempis Tamás és Pázmány Péter, kiknek műveiből az étkezés alatt felolvastak. A különbség csak az, hogy a társalgás azért élvezetesebb, mert az felváltva az összes jelenlevők közreműködésével történik.

Más napon testben és lélekben felfrissülve misére s onnan tanítógyűlésre mentünk, melyet az erdélyegyházmegyei tanítók egyesületeinek szövetsége rendezett. Ennek a szövetségnek magam is választmányi tagja vagyok s ezért kötelességem is volt ott megjelenni, de hát

én szívesen is megyek a tanítói gyűlésekre, mert a tanítókkal való társalgás sok olyan dologra tanított meg, a mikre nem tudott meg tanítani az egész pedagógiai irodalom: például a többi között a nélkülözés jókedvű eltűrésére, mire régen minden esetben, de többé-kevésbbé most is a status tanférfinak szükségök van; vagy egyik-másik szülő okoskodó tudatlanságának békeséges meghallgatására és felvilágosítására; vagy végül némely nagy képüsködő elüljáró igaztalan székaturájának békés elviselésére. És ez utóbbira sokszor van szükség.

A tanítói gyűléseken én nem a felolvasásokat szeretem, habár néha azok is talpra esettek, hanem a megbeszéléseket, melyekben az ember és a tanítói humor a maga eredetiségében nyilatkozik meg. És nagyra becsülöm ezeknek a gyűléseknek azt az eredményét, mit a tanítók találkozása, ismerkedése, érintkezése, eszmecseréje, barátkozása és együvé tartozásának érzése előidéz.

Ezt a gyűlést elnökének megnyitója, a többi felolvasások, a tárgyalás szellemessége, a mérsékelt és tárgyilagos indítványok magas nivóra emelték és méltó volt a szövetség állásához.

Az elnök a kath. sajtó támogatására tett talpraesett indítványokat. A tanítók az indítványokat mind teljesítenék, ha hozzá pénzzel, befolyással és idővel rendelkeznének, mert hogy sem egyikkel, sem másikkal nem rendelkeznek, azt a gyűlés összes többi indítványai igazolták. Például az: hogy a tanító a községi képviselőnek tagja legyen, hogy az iskola számára a Társulati Értesítő a jogi ügyekben való tájékoztatás végett beszerztessék, hogy a tanítók fizetése az állami tanítókéval egyenlővé tétessék stb. És itt külön kell felemlítenem

Az „Erdély“ az egyesület hivatalos folyóirata, a nagyközönség előtt mindig közkedveltségnek örvendett, mert hazánkban a legmagasabb színvonalon álló ilusztált folyóirat. A külföldi hasonirányú folyóiratok, nevezetesen a „Der Turist“ és a francia „Revue Alpine“ mindig a legrokonszenvesebben emlékeztek meg az „Erdély“ folyóiratról és 100.000-et meghaladó olvasóik figyelmét egyenesen felhívták az egyesületre és hazánk tájszépségeire.

A választmány a főszerkesztőnek, Merza Gyulának jegyzőkönyvi köszönet-szavazást indítványoz.

Levelezés.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A brassói lapokban olvastuk, hogy Brassóban legutóbb a helyi ipar támogatására védőegyesület alakult.

Minthogy pedig egyes vidéki lapok örömmel vettek tudomást a brassói egyesület megalakulásáról, sőt olvasóközönségüket is hasonló egyesület alakítására serkentették, kénytelenek vagyunk a hazafias vidéki sajtó tájékoztatására az alábbiakat t. czim szíves tudomására juttatni.

Midőn a honi ipar pártolása érdekében egy szerény számú, de lelkes és hazafias gárda újra kezébe vette a Kossuth Lajos és Deák Ferencz által 1844-ben alapított Országos Védőegyesület zászlaját, tette ezt azzal az elhatározással, hogy a fővárosban alakítandó anyaegyesülethez csatlakozólag az ország minden vidékén fiókegyesületeket fog szervezni. Ezért már az alapszabályok akként állapítottak meg, hogy mindazokban a városokban és községekben, hol 50 egyesületi tag van, megalakítható a vidéki fiókegyesület, a melynek czime pl. „A Magyar Védőegyesület brassói fiókja“ lenne, s a mely fiók helyi érdekeket szolgáló ügyekben teljesen önállóan rendelkezhet: csupán országos ügyekben tartja fenn magának a fiókegyesületekkel egyetértő intézkedést az anyaegyesület.

A vidéki fiókegyesületek elnöke és alelnökei ugyanis tagjai hivatalból az anyaegyesület igazgatóságának, ott tehát bármit javasolhatnak és meg is védelmezhetik javaslatukat.

A fiókegyesületeknek nem kell külön alapszabályt alkotni. Csupán az illetékes hatóságnál és az anyaegyesületnél kell bejelenteniök megalakulásukat. A tisztikarát a fiókegyesület önállóan választja, ügyrendjét is maga állapítja meg.

Ezek előrebocsátása után tisztelettel kérjük, ok-szerű eljárás volt-e a brassói közönség részéről az, hogy külön helyi jellegű egyesületet alakított, a helyett, hogy az anyaegyesület fiókegyesülete gyanánt szervezkedett volna, holott egyesületünk alapszabályainak 4. §-át, a mely a magunk elé tűzött czélokat és feladatokat tartalmazza, majdnem szószerint átvette, így tehát azok

helyességét elismerte. Ez eljárásnak nem szolgálhat mentségül az, hogy a brassói közönség talán nem is tud egyesületünk létezéséről, mert hiszen Brassó vármegye és Brassó város hivatalos tudomás szereztek egyesületünk létezéséről, az ottani Ipar- és Kereskedelmi Kamara pedig egyesületünknek pártfogó tagja, az ottani ipartestületeket pedig kellőleg értesítettük működésünk megkezdéséről és terveinkről.

Nézzük csak közelebbről, mit használhat az elkülönített brassói egyesület egymagában a magyar iparnak? Támogathatja ugyan a helybeli iparosokat és buzdíthatja az ottani kereskedőket, hogy helybeli iparosok áruival kereskedjenek. De mindezt a Magyar Védőegyesülettel szerves összefüggésben is megtehetik. Brassóban azonban nincs minden iparág képviselve, a brassói közönség tehát nem tudja minden szükségletét helyi iparcikkékből beszerezni. Mit tesznek tehát az ott nem készülő iparcikkékkal? Azokat átengedik az osztrák iparnak? Ha a brassói egyesület fiókja lenne az anyaegyesületnek, mindenkor pontos értesítést kapna arról, hogy a Brassóban még nem készülő, vagy nem kellő mennyiségben kapható árukat az ország más vidékéről, hol szerezheti be jó minőségben és jutányos árban valódi hazai iparcikkékből. Így azonban nincs kihez fordulnia és le kell mondania arról, hogy tökéletes munkát végezzen.

Egyes különálló helyi egyesületekkel nem lehet országra szóló mozgalmakat szervezni, erre csak a központban székelő és a vidékkel szerves összefüggésben álló országos egyesület alkalmas. Sajnos, a magyar nemzet régi hibája, hogy nem képes még nagy nemzeti ügyekben sem egyetérteni, most is megnyilatkozott. Összetartás helyett széthuz, a helyett, hogy kibontott zászlónk alatt tömörülne, új és új zászlót varrat és azt lobogtatja.

Tisztelettel kérjük tehát a tekintetés szerkesztő urát, mint a helyi közvélemény irányítóját, szíveskedjék becses lapjában fölvilágosítani olvasóközönségét, hogy a honi ipar csak úgy védhető meg az öt erősen szorongató osztrák ipar versenyével szemben, hogy a nemzet csak úgy érheti el gazdasági függetlenségét, ha az egész magyar nemzet egy táborban, kibontott zászlónk alatt tömörül,

Kérjük teljes bizalommal, méltóztassék az eszme iránt lelkesedőket fiókegyesület megalakítására buzdítani, mert mint a fentiekből kitűnik, a helyi érdekek a fiókok keretén belül hathatósabban védelmezhetők meg, mint ha egymástól elkülönített és az anyaegyesülettel összeköttetésben nem álló helyi egyesületek alakulnak szerte-szét a hazában. Az összetartás erejére az egész nemzetnek égető nagy szüksége van!

Szíves fáradozásáért előre is köszönetet mondunk és bárminemű felvilágosítással készségesen szolgálunk.

Budapest, július hó.

Lukács Lipót,
szerkesztő.

Gál András korondi tanító felolvasását a tanítók helyzetéről, melyben kiváló humorral állította szembe a tanítói pályázatok speciálításait azokkal a követelésekkel, miket a tanítókra hárítanak.

Egyik helyen például a 12-féle alapból kapott 606 koronára gazdaság és marhatartás után még 4—5 száz koronát, másik helyen az elégtelen törzsfizetéshez heti 84 fillérnyi és ünnepi s névnapi ajándékokból 60 korona mellékjövedelmet, harmadik helyen pedig 200 korona privata pénzt helyeznek kilátásba; egy negyedik helyen nem tartják lehetetlennek, hogy a magas kormány 10 hold földet kegyadományoz s az értekező ezekhez hozzá teszi: „Még jó, hogy az osztálysorsjáték főnyereményét, avagy elásott kincsek rejtekhelyeinek biztos felfedezését is nem helyezték kilátásba!“ Egy ötödik helyen a kitűnő levegőre hijják a tanító urakat s egy hatodik helyen a tanítói fizetést reális alapon gabona, árpa, zab, heti 80 fillérek, egy csirke és 8—10 tojás képében adják meg, míg más helyen körültekintéssel ezekhez még 6 sonkát, 6 kenyeret, 6 font szösz is ígérnek és ismét más helyen a hust, a borsot, a fagygyut, a vaját és a borst ígérnek fizetésül, holott van olyan község is, mely ezeket még naponként két liter tejjel is pótolja.

Ezzel szemben követelik: hogy a tanító a tanításon kívül még az iskola és melléköpületeinek tisztán tartását; a keresztelest, esketést, avatásnál, prövizzió és temetkezésnél a segédkezést; bizonyosan református helyen a segédpapi teendőket; a mértékHITELESÍTÉST; az iskolában a női kézimunka tanítását is végezze. Más helyen három havi felmondással fogadnak tanítót, vagy kötele-ségévé teszik, hogy az iskola nyilvánossági jogá szerezze meg. Általában pedig azt követelik, hogy a tanító az összes kulturális mozgalmakban tevékeny részt vegyen nemcsak, de már azon gondolkodnak, hogy a

tanító, mielőtt a tanítóképzőbe lép, érettségi vizsgálatot tegyen.

Ugy-e bár jól összeillik a kétféle kimutatás egymással?

Ennek az egybeállításnak tulzottságát a gyűlés egyik tagja azzal akarta enyhíteni, hogy vannak nálunk is olyan tanítói állások, melyekre éppen elhelyezett tanítóktól 60—70 pályázat is érkezik be, mert versenyeznek az állami tanítói fizetésekkel; azonban a visszavágás úgy szólt, hogy ezek az állások kivételek s a községek lelkeszeinek buzgótságát dicsérik, de éppen ezek a pályázatok mutatják, hogy mily sok helyen gyengébbek a fizetések.

A gyűlés után a nagy áldomás következett, melyet hogy megtartottak, dícsérem a rendezők eszejárását, mert a gyűléseknek legnagyobb hatása a mesterkéletlen érintkezés eszmecegeréből ered ki.

A gyűlésen a püspök úr nem vett részt s ezt nem azért tette, mintha a gyűlést ignorálta volna, hanem mert a nézeteknek mesterkéletlen megnyilatkozását akarta elérni.

Délután megkezdődött a tanítók szentgyakorlata és ez még három és fél napon át huzódott.

Nem beszélek róla, mert ennek dolga csak azokat illeti, kik szükségét érzik a magányba vonulásnak, hitők megerősítésének, lelki állapotuk és vele kedélyüknek felerősítésére és megnyugtására.

Ennek a dolognak lényege csak a katolikus embereket érdekelheti, a többi csak heccelődésből lehet kíváncsi rá. Egyről azonban biztosíthatok mindenkit, aki hisz. Arról, hogy az ember lelki állapotát és vele kedélye nyugalma a világnak semmiféle szere sem képes oly méretekben rendbe hozni, mint egy ilyen visszavonulás, elmélkedés és vallásos gyakorlat. És biztosíthatom arról is, hogy az a jezsuita atya, aki az elmélkedéseket jelenleg tartotta, nem beszélt ott — a hogy mondani

Fürdői levél.

Kemény ostoressattintás, tülkölés, tehénbögés, emberi hujjogás nem hallszik ide, erre az áldott helyre, hol a gyógytavak annyi ide vándorló beteget láttak már mint gyámoltalan, szenvedő gyermeket, kik szenvedésükben a maguk életét siratták ugyan, de remélték, hogy e helyen újra kisarjadzik életerejük.

Ugy-ugy ember! Élesszed sorvadt idegeidet, mert künn a világban úgyis bizonyos az állandó ingerlés, a mely barázdát von az arczatodra. És ne engedd jelen nyugodalmadat szélsuhanásként tova tűnni s a méla, szomorgó érzéseket magadban éledezni, hanem tudd meg, hogy akár a reménység derüs kilátásai, akár a kétség borongós hangulatai között feljajdulva lépsz a víz mélyébe, gyógyulva új életet kezdhetsz. Hidd el, hogy a tavak éltet adó bűvös sátorra vannak avatva, a melyek az Istentől a gyógyító hatalmat megnyerték s közboldogságot nyújtanak. Oh mert oly vonzó az ép kedély s a beteg kedélye másokat is a maga kedvetlenségéhez hangolja. A beteg hangulata látszólag elmosódott, közömbös ugyan a társaságban, mert emberek között szelidebb érzést köteles mutatni, ami nagyban megnöveli a belső zaklatottságot; ámde éppen ez a baj, mert az elfojtott keserűség, a ki nem elégitett vágyakozások, s a tettetés után a feszült idegzeteken visszahatásként sokszor az észbetegség mutatkoznék, ha ezen helyzetben az ember nem úgy tenne, hogy könny és az izgalom helyett alkalmas helyre huzódik pihenni és elfelejti a viszályt, a versengést s a filozófusi tépelődéseket.

A jótéteményeiről híres szóvatai fürdő feljogosított arra, hogy én is higgyem tagjaim gyógyulását, tehát az akadályokat leküzdve, az utazás unalmasságait áthidalva a messze földről idejövők és bizalommal s szíves vonzalommal vegyültem a szenvedés terhére czipelők közé, kik itt egybegyűltek.

Nyugodtabbak, tehát kétszeresen boldogabbak vagyunk ily szép helyen, ahol minden egy nagy hatalmat hirdet, azt, a mely vergődés helyett erőt ad tagjainkba. Ez ejt térdre s a lelkekben hálát fakaszt. Áldva tekint szemem a víz tükrébe le s a látóhatár minden egyes pontján tekintetem gyönyörködve pihen meg, hogy aztán a változatokat keresse.

Ott a völgy, mely természetes rendtelenségének kedvességében tömve van az istenkéz által ültetett százados fákkal, vén, összekuszó bokrokkal. Amott a tó, mely mint egy óriás szem tekint föl az ég boltjára. Mindenütt csend, nyugalom, béke. Olyan mély s igaz most a nyugalom, mintha soha sem lett volna itt vihar. Pedig tudom, hogy a vad, téli vihar csapása alatt a vén tölgyek is feljajdulnak.

Ide kíváncznám remetének. El is gondoltam: „hátha én el se mennék innen soha!“ Szegény . . . egészen szegény szeretnék lenni itt a rengetegben; em-

szokták — képtelenségeket, hanem a vallás tételeit a legnemesebb értelemben olyan indokokkal magyarázta, melyeket a mindennapi élet, a természetnek háztartása, a fizikai és erkölcsi törvények napról-napra szemünk elé állítanak. Nem hajszolta fel a lelket a kétségbeesésig, hanem megmutatta, hogy mi az igazság, annak szükségszerűségét kívánatosá tette s felajánlotta azokat a módokat, melyekkel hitünk szerint, ha az igazságoktól eltértünk, lelkünket megnyugtathatjuk és jövőre azok mellett kitarthatunk.

A ki ezeket képtelenségeknek tartja, annak czélja nem az, hogy tiszteletben tartsa embertársainak vallásos meggyőződését, hanem czélja az, hogy azokat vallásos meggyőződésükben megingassa. Szóval czélja a zavar előidézése.

És Csiksomlyó a visszavonulásra valóban kitűnő hely.

Egy teljesen egyszerű falu, hol az emberek csak akkor mennek végig az utcán, ha munkájuk sürgeti azt. Azt a helyet pedig, hol az internatus, a szentgyakorlatok helye és a vele szemben álló templom fekszik, a szerzetesek nagy terjedelmű kertjei és épületei, úgy körül zárják, hogy a távolabb fekvő falusi lakások lármája alig hatolhat be. A tágas és szépen tartott templomban áll a Mária-szobor, melynek számos és csodás legendája tiszteletet fakaszt a szívből. Magának a templomnak története pedig a székelő bennlakók magasatos hazaszeretetének és vitéz tetteinek egész sorozatával kapcsolatos. Szemben áll ezekkel a két Somlyóhegy, melyeken a fennálló kapolnák s romban heverő épületmaradványok az ősök regés, de munkás, vallásos életéről és eszelekedeteiről mesélnek adatokat. Kell-e ennél több, hogy az odajutott embert a magabizalomra és megfontolásra, áhitatos hangulatra és hazafias érzésre izgassa?

ber nem járta hegyek erdejében kiválasztanám kis kunyhóm helyét s ezen alázatos viskónak, amelynek szomöldjét eltakarja az eszterhéj, ablaka oly törpe lenne, hogy a benne álló virág, ha csak egy kissé is nőne, mindjárt fölérné homlokdeszkázatát s fejecskejét meg kellene hajtania. Egyetlen szobám disze páfrány meg óriás margareta lenne. Mint a méhek mézzel s a földnyújtotta gyökerekből táplálkoznám, kenyere pohánkából vagy szárított vaczkorból készülné. Ruhám? Daróc! Itt a szűz természet ölen az ékes ruha gúnytárgya lenne és a feldisztat májusra emlékeztetne, amely a sok cifra sallangtól sohse szép. Ezen önkéntes számkivetésben, apró öröm gyanánt megolvasnám a virágok százait, hallgatnám suttogásaikat, amiket a szél felettük átsuhanva kihallgat s felém hoz; keresném a szerencsefüvet, hogy az másnak hozza meg jelentőségét; ápolnám a régi görögök halálvirágát, az ibolyát, a nagypéntek virágát, a sárga kökörcsint s telhetetlenül szivnám a virágos földből kelő illatot, amelyet Istentől való orvosság gyanánt vennék. És meglesném ami szép, ami nagyszerű, a mi a természetben rejtve van s magát a pusztta életet élvezném idealizmusok és hazugság nélkül. Félre löknék mindent, aminek neve világi műveltség, élet és életezél; hogy a hallatlan önámításokat ne tudjam, a gyötrelmeket s a gond barázdálta vonást arczaitokon ne lássam. És lellem? Azt az élet küzdelmeitől és bajaitól távol majd elfogná az önuralom érzete, melyet a magányosság szokott ébreszteni.

Messze tőlem, a bércek s erdők megett állna a világ, melylyel a közlekedést csak az emlékezés közvetítené.

S ha a világ félszégeit feledve már . . . vágyamat alávétném az észnek s egyszer, buvhelyemről előröppennék megvénülve, mint Ripp és szétnéznék a világban és keresném a nekem most multat, az ismerőst, hajh, mennyire csodálkoznám az időn, mely óráként elsöpörte a mi volt s a szellem, mely letére a haladás széles útjáról, nem értené meg a jelen tudományát és nem új dőreségeit.

És újból tépelődhetném a gyöttrő kérdés felett: kiegészíti-e életünket a tudomány, a fáradozás, a szerelem? Dehát akár igen, akár nem, mégis mindenkorra fogunk meghalni, míg az örök mindenségben csak egy pillanatig éltünk. És nincs más utunk, mint kifelé az élethől, melyben helyünkre találni nem tudtunk. De azért illuzióink eltűnését ezen okból meg ne engedjük.

Elmerülésem ábrándjaiból, melyet talán az erdő sötét homálya okozott, a felkerekedett vad szél ereje s az erdő zugása, mely hatalmas vihart jósolt, vert fel. Hatalmas akarat ez, melynek minden földi tárgy hódol. Ily legyőzhetlen, hatalmas akarat az is, mely a föld méhében századok óta vegetáló sójegecet napvilágra kényszeríté s most mint sóbálvány áll ott a hegyoldalon vagy a hegytetőn.

Ki mondhatná meg a titkot, mikori az átalakulás keletkezése? De az mindegy. Mással nem pótolható e csodás sós elem, mely ajánlkozva vár reánk szenvedőkre, mindenkor: vágyódva siess felfogni áldását.

Bartáné.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1905. szeptember 7.

— **Személyi hírek.** Zeyk Dániel, Alsó-Fehérvármegye főispánja, nyári üdüléséből Szovátáról székelyre Nagyenyedre érkezett. — Szász József alispán, ki napokon keresztül ágyban fekvő beteg volt, mint örömmel értesülünk, már annyira jól érzi magát, hogy a betegszobát is elhagyhatja.

— **Halálozás.** Részvétellel olvastuk a gyászjelentést, mely Ávéd Joákimné szül. Dávid Ilonának, felelős szerkesztőnk sógorasszonyának halál hírért hozta. A gyászjelentés így szól: „Alulírottak a szívegmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a szerető feleség, gondos édes anya, hű testvér Ávéd Joáchimné szül. Dávid Ilona hosszas, kitartó szenvedés után, boldog házasságának 20. élete 52. évében folyó hó 26-án reggeli 5 órakor megszűnt élni. Hült tetemei szintén folyó hó 28-án délelőtt 8 órakor fognak a helybeli temetőben

örök nyugalomra helyeztetni, lelkeért pedig az engesztelő szent mise-áldozat ugyanakkor fog az egek Urának bemutatatni. Legdrágább kincsünket veszítettük el, de nehéz fájdalomunkhoz vigaszt égből remélünk. Legyen álma esendes, az örökvilágosság fényeskedjék neki. Gyergyóditró, 1905. augusztus 26-án. Ávéd Joáchim, férj. Ávéd Anna és Ávéd István, gyerekei. Dávid Gyula és neje, Dávid Márton, Tankó Bálintné szül. Dávid Róza, testvérei.“

— **Esküvő.** Dr. Baruch Hugó f. hó 5-én esküvőjét tartotta Löbl Hermin kisasszonnyal, Löbl Dávid aranyműves kedves leányával.

— **Városi közgyűlés.** Folyó év augusztus hava 31-én tartotta meg Gyulafehérvár sz. kir. város képviselőtestülete második rendes közgyűlését. Tárgysorozat szerint bejelentő polgármester az újonnan beválasztott 20 képviselőtestületi tagnak nevét, ezután előterjeszti az 1906. évre szerkesztett költségvetést, melyet a képviselőtestület elfogadott. Fontosabb tárgya nem volt a közgyűlésnek. Tárgysorozat végén a polgármester megromlott egészségének helyreállítása végett 80 napi szabadságot kért a képviselőtestülettől, mit a képviselőtestület megszavazott.

— **Az általános titkos választói jog** eszméjének népszerűsítése érdekében Nagyenyeden, vasárnap délután néhány nemzetközi szocialista ágitálni akart, de ezen szándékukban a polgárság — éppen mint nálunk — megakadályozta őket. A szocialisták a főtéren gyülekeztek össze s már ez az eljárásuk sem tetszett a közönségnek. A szónokot, mihielyt beszélni kezdett, parádicsommal dobálták meg, miközben a beug! le vele! kiáltásban tört ki az emelvényt körül álló nagyszámu hallgatóság. A szocialisták a rendőrség oltalmát kellett igénybe vegyék, hogy a további inzultusoktól megmentse magukat.

— **Gyász** érte Báthori Gyula nagyenyedi kollégiumi tanárt és családját. Atyja Báthori János, királyfalvi ev. ref. lelkész, volt 1848—49-es honvéd, augusztus 31-én éjjel 3/412 órakor, munkás életének 80-dik, második házasságának 36-dik, lelkészi hivataloskodásának 50-dik évében, négy heti szenvedés után elhunyt. A gyászolók fogadják részvétünket.

— **Vasut Borszékre.** A fürdőző közönséget közletről fogja érdekelni, hogy a kereskedelemügyi miniszter Braun Gyula budapesti lakosnak, a tervezett székelyvasuti hálózat Gyergyóremete állomásából kiindulól, Gyergyóborszék és Gyergyótölgyes községek érintésével az ország határáig vezetőndő rendes, vagy esetleg 0-70 méteres keskeny nyomtávu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonatra az első munkálati engedélyt megadta. Ez pedig annyit jelent, hogy már a közel jövőben vasuton lehet eljutni Borszékre, ami ennek a jobb sorsra érdemes fürdőnek bizonyára hatalmas lendületet fog adni.

— **Jegyző választás.** A László Kálmán m. sz. benedeki körjegyző elhalálozásával megüresedett jegyzői állás Bőjihe Kálmán járási főszolgabíró elnökle alatt folyó hó 22-én töltetett be. Hét pályázat közül említett állásra Májay Domokos bonyhai körjegyző választott meg.

— **A régészeti muzeum gyarapítása.** Az Alsófehérmegyei Régészeti Egylet muzeumának a következő tárgyakat ajándékoztak: 1) Koháry Andrásné urnő 1 drb. ezüst magyar denart 1555-ből, két darab terracotta diszites részletet. — 2) Fried Albert egy Julia Maesa római császárné ezüst pénzét, Kr. u. 223-ik évből. — 3) Wachek Zsófia tanítónő 1 Severus Alexander-féle római (Kr. u. 222—235. évből) 2 osztrák és 1 lengyel ezüst pénzt. — 4) Wachek József nyug. cs. és kir. fegyver főmester egy pisztolyt a XVIII. századból. — 5) Kosnutza Hermil cs. és kir. hidász főhadnagy egy törkardot a XVIII. és egy kardot, melynek vaspengéje a X. századból való. Az egylet muzeumigazgatósága hálás köszönetét fejezi ki a felsorolt becses ajándékokért, melyekkel a nemeslelkű ajándékozók fennevezett muzeum régiség gyűjteményét gazdagítani szivesek voltak. Ajándékokat a muzeum számára elfogad Dr. Cserni Béla muzeumőr. — A muzeum minden szombaton 3—5 óráig nyitva van (kivéve esős időben.)

— **A vidéki rendőrségek** egységes alapon való szervezése érdekében, mely halaszthatatlanul fontos érdeke minden városnak, köztük a miénknek is, mozgalom indult meg Kolozsvárott. A polgármester helyettes terje-

delmes memorandumot dolgozott ki ez ügyben s átiratot küldött a többi városokhoz. Vajha mielőbb látnók a sikerét!

— **Szölészeti tanulmányút Erdélyben.** Királyhágón tuli borvidékek tanulmányozása czéljából a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ f. hó 16-tól 23-ig terjedőleg kirándulást rendez, melyen mindenki, a ki hazánk szőlőművelése iránt érdeklődik, részt vehet. A rendkívül tanulságosnak ígérkező körut Kolozsvárott f. hó 16-án szombaton kezdődik és 23-án szombaton Dicső-Szt.-Mártonban fog végződni. A kirándulás összes költségei (vasut, kocsí, élelmezés, lakás stb.) előre láthatólag a 80 koronát nem fogják meghaladni. — Programm szerint Kolozsváron kívül Gyulafehérvár, Segesvár, Medgyes, Nagyenyed, Miriszló, Csombord, Rózsamál, tehát Erdély leghírnevesebb szőlőhegyeinek megtekintésére nyújtatik alkalom, azonkívül pedig a marosujvári sóbányát is szándékozik a társaság meglátogatni. Jelentkezések legkésőbb f. hó 6-ig fogadtatnak el, ugyanakkor 22 korona előleg is beküldendő a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének“ igazgatóságához (Bpest, IX. Üllői-ut 25.)

— **A levelezőlap ozimlapjára is szabad irni.** Ezt a rendeletet adta ki Vörös László kereskedelmi miniszter. Eddig csak a czimet volt szabad erre az oldalra irni. Most közlemény is foglalhat azon helyet. Különösen képeslevelezőlapoknál hasznos ez a rendelet, mert a képet nem kell irással elrontani.

— **Textil-tanfolyam hazánkban.** A késmárki felső kereskedelmi iskola vezetősége elhatározta, hogy kereskedelmi érettségivel bíró ifjak részére textilipari tanfolyamot rendez. A tanfolyam tanterve a legkörültekintőbben van összeállítva. Az elméleti tárgyak mellett, melyek a szövőanyagokkal, géptannal, stb.-vel foglalkoznak, a tanterv szerint a legtöbb időt a gyakorlati órák foglalják le. Ha a terv sikerül és a textilipar felsőbb vezetésében uralkodóvá válik a művelt magyar elem, akkor az alsóbbrendű munkahelyeknek szakképzett magyar ifjakkal való betöltése is könnyebb lesz, látván az alsóbb osztály, hogy a középosztály is szívesen adja fiát ipari pályára. És ezzel véget ér az a mai képtelen helyzet, hogy erősen fejlődő textiliparunkat külföldi s főleg osztrák elemek dominálják.

— **Közgazdasági irodalmunk fejlődése.** Kormos Alfréd, a Magyar Pénzügy és a Magyar Kereskedők Lapja szerkesztője, akinek a közgazdasági és pénzügyi szakirodalom terén kifejtett munkássága és az ország kereskedelme és ipara javára szolgáló, 25 éves hírlapírói tevékenysége lapunk olvasói előtt sem lehet ismeretlen, most „Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója és illetéke“ czimmel hézagot pótló gyakorlati közikönyvet rendez sajtó alá. Tekintettel a munka szükséges voltára és arra, hogy Kormos Alfréd magyar pénzintézetek és részvénytársaságok ügyeit évtizedeken át a legnagyobb gonddal munkálta és ezeket minden illetéktelen támadás ellen meg is védelmezte, legújabb munkáját is az érdekeltek figyelmébe ajánljuk. Irodalmunk hijjával van olyan kézikönyvnek, mely a részvénytársaságok, bankok, takarékpénztárak és szövetkezetek által fizetendő adókra és illetékekre vonatkozó törvényeket, rendeleteket és határozatokat gyakorlati rendszerben foglalja magában. Az idők multával pedig az új törvények, közigazgatási bírósági határozatok és döntvények, valamint a pénzügyminiszteri rendeletek tömkelegével állunk szemben, de hiányzik a munka, mely utmutatóul szolgálna. Ennek a hiánynak pótlására adja ki a hivatalos adatok fölhasználásával Kormos Alfréd a „Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója és illetéke“ czimű gyakorlati kézikönyvet, mely az üzleti adón, a tőkeamatadón és az alkalmazottak keresetadóján kívül, a nyilvános vállalatok és egyletek összes illetékeivel is foglalkozik. A munka, mely szeptember hónapban jelenik meg 550 oldal terjedelemben, előfizetési ára, diszes vászonkötésben, bérmentve nyolcz korona. A megrendelések a Magyar Pénzügy kiadóhivatalához (Budapest, VII. Almácss-tér 2.) küldendők.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

I R O D A L O M.

* **Az erdélyrészi magyarság hitelügye.** Irta Fenyvesi Soma dr. ügyvéd. Külön lenyomat az „Országos Magyar Szövetség“-nek hivatalos lapjából. Egyelőre csak megemliteni tudjuk ezt a nagyfontosságú kérdést nagyon talpraesetten tárgyaló füzetet s elolvasásra ajánljuk olvasóinknak.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

LERAKAT: ID. MISSELBACHER J. B. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

* **A „Székely-Világ“** heti társadalmi és szépirodalmi lap, legfőbb céljaként a székely ügyek tárgyalását, eszmék termelését, s a felvetett kérdések szövegnyegén tartását, illetve megvitatását tűzte ki feladatául. Mint több székely társaságnak hivatalos lapja a legkövetlenebb forrásból közli a felterülő mozzanatokot. A helyben székelő székelyföldi miniszteri kirendeltséggel is állandó összeköttetést tartva fenn, ennek intézkedéseiről is elsőül ad hírt.

* **Megjelent** a Szent-István-társulat kiadásában 1 kor. 20 fillérért kapható: „Az Olvasás-Írás Vezérkönyve a phonomimika szerint. Irta Klinda Károly tanítóképző intézeti tanár.

Sz. 805—1905. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászsebesi kir. járásbíróságnak 1901. évi Sp. 252/3. számú végzése következtében Dr. Krasser Gusztáv szászsebesi ügyvéd által képviselt Szászsebesi előleg és takarékpénztár javára kutfalvi Bitea Vasílie 1. Juon 1. Clemente és társa ellen 90 kor. s jár. erejéig 1902. évi február hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 780 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök és tehének nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1903. évi V. 1298. számú végzése folytán 90 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi november hó 23. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 67 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kutfalván alperes lakásán leendő megtartására **1905. évi szeptember hó 23-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1905. évi aug. hó 28. napján.
Papp Károly kir. bir. végrehajtó.

LOBIN

minden fáradság nélkül
a legpompásabb fényt
— kölesönöz. —
A bőrt puhán tartja és tartóssá teszi.
Egyedüli gyártó:
Fritz Schulz jun. Akt.-Ges., Eger
I. B. u. Leipzig.

Kitüntetve a legmagasabb kitüntetéssel a „Grand-Prix“-al

Kérjen csak

Globus-

tisztító kivonatot

mint a mellette lévő ábra mutatja, mivel sok értéktelen utánzat lesz ajánlva.

Egyedüli gyártó: Fritz Schulz jun. Akt.-Ges., Eger i. B. u. Leipzig.

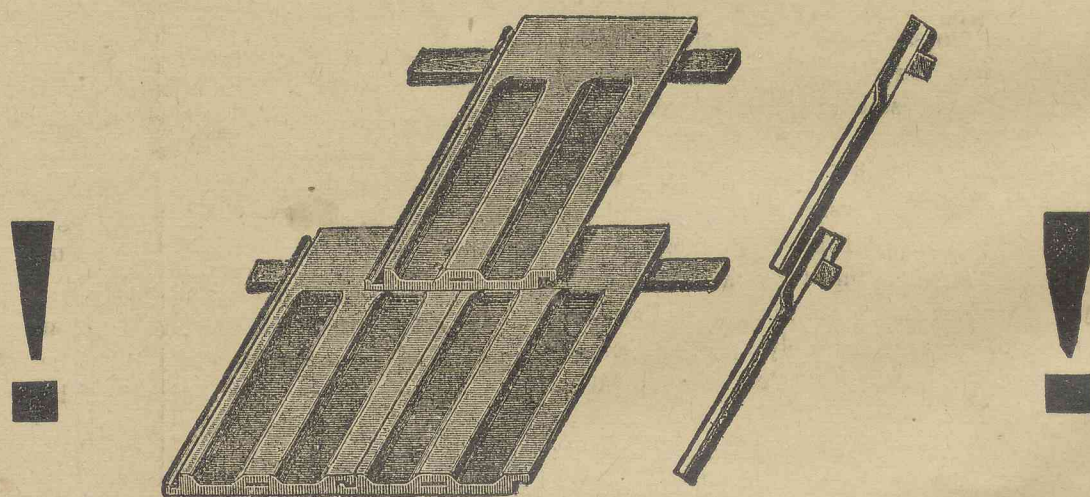
Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mósási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aus-sigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schwartz Henrik gőztéglagyár SZÁSZRÉGEN.

13.393. számú magy. szabadalom.

Sima átfedési felületű horonycserép. A jelenkor legtökéletesebb tetőcserepe. Tökéletes vízmentes fedés. Gazdagon mélyített vízcsatornák, a viznek gyors lefoiyására. Biztosított oldalszegély. Teljes biztosság vihar ellen. Könnyű súly, tehát csekély tetőmegterhelés. Négyzetméterenként 15 drb., ennek súlya csak 33 kg. Versenyképes szolid árak.

Gyors szállítás.

Képviselő kerestetik

uj világítási készülékek eladására. Hor-dozható és állandó házi készülékek, kerti-lámpák, kézi-lámpák, kézi- és asz-tali-lámpák.

Könnyen eladható olcsó fogyasztási cikkek.

Ajánlatok referenciákkal „Képviselő 554.“ alatt

Haasenstein és Vogler céghez
Budapestre intézendők.

Eladó házas telek.

Gyulafehérvárt, az első városrészben, a Szent-Mihály-utczában 37-ik szám alatti házastelek, mely áll 3 szobából, konyhából, kama-rából, kis virágos és nagy veteményes kertből,

örök áron szabad kézből eladó.
Értekezhetni Schwarez Áron tulajdonossal
főtéri üzletében vagy e lap kiadóhivatalában.

SZÖRVESTŐ

A vegyileg megvizsgált, amellét hatóságilag az arczbőrre ártalmatlannak talált

eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arczszőrt gyökerestül, anélkül, hogy az arczbőr-nek legkevésbé is ártana és az arcznak meg-adja az üdéséget, finomságot és simaságot.

Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diskreten utánvét mellett eszközöl:
Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Fischer és Társa faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye.)

40 katasztrális holdon fekvő faiskolánk Erdélyben a leg-nagyobbak és leggazdagabbak.

Készlet: 800.000 gyümölcsfa
különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.

Gyümölcsvadoncokban

készlet 1 millió.

Gledicsia

legjobb kerítésnövényben kélettünk 1 millió.

Akácza,

erdősítésre alkalmas 1 millió. Diszcszerjék, sétatér, magános fák.

Árjegyzék ingyen.

Faiskolánk megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

Az abnormális gerjedések a csecsemők gyomor és bélsatornájában, melyek a bél beteges zavarainál különösen a tehéntejjel táplált gyermekeknél fellépnek, a tehéntej kapcsolása által és annak helyesítésével Kufeka gyermeklisztrel vízben főzve nagyon korlátozva lesznek. A hányás megszűnik és a székelés minden további gyógykezelés nélkül ismét normális. Kufeka gyermeklisztje gerjedésellenesen működik, mert az abban tartalmazó növényi fehérje a betegségesirának sokkal rosszabb tápalapot nyújt, mint az állati fehérje. Kufeka gyermeklisztje még a megbetegedett gyomor-bélsatornájában is jól lesz emésztve és felszívódva, a gyermekek kizárólagos táplálékaul igen jól szolgálhat. Teljes felgyógyulás után lehet a Kufeka gyermeklisztet ismét tehéntejet hozzáadni, mely az által a gyermek gyomrában finom pelyhes olvadékká és ezáltal könnyebben emészthetővé lesz.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
Bécs, III., Hauptstr. 120. saját házában.
Kíváncsra ingyen próba mintakönyv prospektus.
Főraktár: idősb. Misselbacher J. B.-nél Gyulafehérvárt.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zomán-
csozott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítója a cs.
és kir. uradalmak, katonai- és civilintézményeknek, vasutaknak stb. **Minden részt-
vevő kiállításon első díjjal jutalmazva.** Legolcsóbb festék homlokza-
tokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz stb. és
mindenféle más tárgyhoz. **Egy négyzetméter 2¹/₂ kr.** Meglepő eredmény.
Homlokzat-festék, viharmentes, mészből oldható, 49 minta olajfestékkel azo-
nos Kgr.-ja **12 kr.-tól** följebb.

Báthori-utca 10. sz. alatt.
Tíks. Mánássy István úr házában.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1904. évi V. 919/6. számú végzése folytán 520 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi október hó 20. napjától járó 8⁰/₁₀ kamatai, 1³/₁₀ váltódíj és eddig összesen 147 kor. 90 fl. biróilag már megállapított költségek erejéig, Kutfalván alperes lakásán le-

Kelt Gyulafehérvárt, 1905. évi augusztushó 20. napján.
Papp Károly kir. bir. vegrehajtó.

Csak 7 koronaért készítek mérték után egy remek szabású divatos férfinadrágot egy csödtömegből származó nagyon finom és tartós fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztóból. Mértéknek elegendő a nadrág belső hossza és a hashüség. **Lichtmann Sándor**, szabó-mester, Budapest, Rottenbiller-utca 4/B. földemelet. Vidéki rendelések, pontosan eszközöztetnek utánvétellel. 2 nadrág rendelésnél bérmentve. Minták a nagy költség miatt nem küldetnek.

Französische Linie
Wien, IV. Weyringerg. 8.

Gyulafehérvárt, a Bethlen Gábor-utca legszebb részén fekvő Darnóczi-féle házastelkek eladásával ezen lap kiadóhivatala bízott meg. Érdeklődők itt bővebb felvilágosítást nyernek.

Tanítás ingyen.

WEISZ B. gyári raktár, Budapest, Csengeri-utca 72.

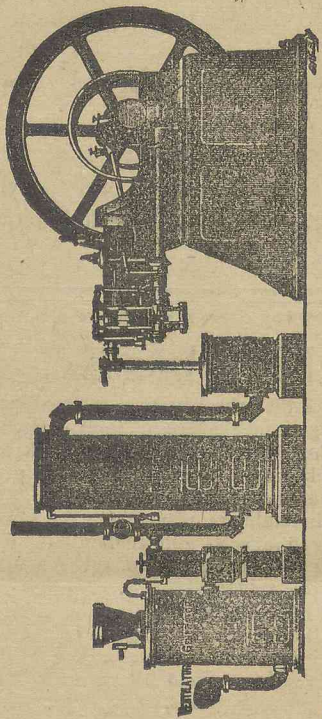
Fürdő szálloda
Gyulafehérvár
Haas Vilmos, szállodás.

1 Ltr.	Marosmenti rizling	. . .	K.	—	76 fillér.
1 „	Ménesi vörös	. . .	„	1.20	„
7 Dcl.	Szomorodni (Jalics-féle)	. . .	„	2. —	„
1 Ltr.	Erdélyi Cognac	. . .	„	3. —	„

Budapest, VII. Podmaninczky-utca 61. II. 20.

Minták a nagy forgalom miatt nem küldhetők.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petroleum-motorok és locomobillák, szilvő-gáz-motortelepek
2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkerekeknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZEGNÉL GYULAFEHÉRVÁR.
Marosvásárhely: ANT. STAIBL. Szászrégen: C. TRAUGOTT KOSCH.

A kőbányai első magyar részvény serfőzde világhírű világos és barna
márciusi, királyi, duplamárciusi és udvari sőrei
valamint

Bürger Albert

marosvásárhelyi serfőzdejének elismert kitűnő minőségű márciusi, korona és bajor módon főzött sőrei
kaphatók úgy hordókban, valamint palaczkokban is

Bürger Albert sörraktárában

az első magyar részvény serfőzde főraktára Gyulafehérvárt.

A palaczk sörök kívánatra paszteurizáltatnak, a mi által a palaczk sör több hónapon
keresztül **kristálytisztán** jég nélkül eltartható, amely körülmény kicsiny fogyasztás-
sal bíró korcsmárosok valamint magánfogyasztók részére is kiváló fontossággal bír.

A legfigyelmesebb és legpontosabb kiszolgálás.

Jövedelmező mellékkereset.

500—600 koronát havonta

kereshet meg nálunk minden hivatású egyén, aki
törvényesen megengedett állam- és nyereség-sors-
jegyeknek részletfizetésre való eladásával szándé-
zik foglalkozni. Ajánlatok intézendők:

Fővárosi Váltóüzlet Társaság

Adler és Társa céghez

Budapest, V. Nagykorona-utca 13.

Árverési hirdetmény.

Az Erdélyi Püspöki Uradalom tulajdonát képező alantírt **rév és hidvámsszedési jogok** bérbeadása tárgyában **1905. évi október hó 1-én d. e. 10 órakor** az uradalmi jószágigazgatóság irodahelyiségében (Gyulafehérvár, vár, Mikó-utca 1. sz.) nyilvános árverés fog tartatni.

Árverés tárgyát képezendik: 1. A drombári hid, — 2. A csügedi rév, — 3. A tátéi rév — vámszedési jogok **1906. évi január hó 1-től** kezdve 1908. december 31-ig 3 egymásután következő évre.

Az árverés nyilvános, — azonban zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak fenti hatánapig, utóbbiak az árverés megkezdése előtt telbontatnak és nyilvánosan közöltetnek.

Reflektánsok az összes jogok bérletére együtt vagy külön-külön is tehetnek ajánlatot.

Bánatpénzként a drombári hidra 800, a többi révjogokra 200—200 korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban leteendő.

Bérlő tartozik az első évre eső egész haszonbéri összeget óvadékképen letenni, illetve bánatpénzét e célra megfelelően kiegészíteni.

A haszonbér negyedévi egyenlő részletekben előre fizetendő.

Az uradalom fentartja magának az a jogot, hogy az ajánlattevők körülményeit mérlegelve, az ajánlatok közül szabadon választ-hasson.

A kötendő haszonbéri szerződés részletes feltételei alólírt jószágigazgatóságnál betekintheők.

Gyulafehérvárt, 1905. évi augusztus hó 30-án.

Az Erdélyi Püspöki Uradalom jószágigazgatósága.

Sz. 623—1905. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közírré teszi, hogy a bánffihunyadi kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. II. 102/3 számú végzése következtében Dr. Fried Armin gyulafehérvári ügyvéd által képviselt B. hunyadi fakereskedő társ. Deák és társ. javára Nistor Sebestián I. Vasilie ellen 266 kor. 45 fill. s jár. erejéig 1904. évi márczius hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 704 kor. beszállított következő ingóságok, u. m.: juhok és ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1904. évi V. 295/8. számú végzése folytán 166 kor. 45 fill. tőkekövetelés, ennek 1902. évi február hó 24. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 89 kor. 62 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Kutfalván alperes lakásán leendő megtartására **1905. évi szeptember hó 22-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1905. évi aug. hó 26. napján.

Papp Károly,
kir. bír. végrehajtó.

Cs. és kir. udvari műasztalosok, kárpitosok és diszítők

Fodor Mihály utódai

BUDAPEST

f. évi május 1-seje óta

kizárólagosan: IV., Váci-utca 24.

Interieurs. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár

távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvóhangszer, húr stb. stb., míg Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről Király-utca 58. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul.

— Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Utazó kerestetik

Gyulafehérvár és vidéke részére

esetleg utazási pótlékkal

egy budapesti versenyképes pezsgőgyár részére, ki úgyszintén az eladást bor, cognacban, palaczkokban is forcirozza. Ajánlatok „I. U. 526.“ alatt **Haasenstein és Vogler hirdetési irodájához Budapest, Dorottya-u. 9.** intézendők.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörés, göres és más idegen állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Haffyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Hirdetések jutányos árkban felvétetnek e lap kiadóhivatalában.